

Өскемен қаласы әкімдігінің «Оқушылар шығармашылық сарайы» КМҚК сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары

Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар «Өскемен қаласының білім беру бөлімі» мемлекеттік мекемесінің және оның ведомствосына қарасты білім беру ұйымдарының қызметінде жемқорлық көріністерге жол бермеу және жемқорлық көріністерге төзімділік шегін арттыру, қоғамдық қатынастардың жеке саласында жұмыс істейтін тұлғалардың жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлықтарын қалыптастыру, жемқорлық көріністерді анықтау және қызметкерлер арасында келеңсіз салдардың алдын алу мақсатында әзірленген.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы азаматтық қызметкер мінез-құлқы және жемқорлық көріністерге жол бермеу және жемқорлық көріністерге төзімділік шегін арттыруда азаматтық қызметкерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыруды көздейтін талаптар, шектеулер, тыйым түріндегі заңмен белгіленген ережелер жиынтығы.

Стандарт сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлық мемлекеттік қызметші іс-әрекеттерінің алдын алуға бағыттау белсенділігін және (немесе) қатаң белгіленген қандай да бір әрекеттерді жасаудан бас тартуын көздейді. Сонымен бірге азаматтық қызметкер мінез-құлқы қоғамда қалыптасқан тикалық ережелерге сай болуы керек.

1. Қоғамдық қатынастар саласының атауы: қала аумағында қосымша білім беру саласында білім беру қызметін көрсеті.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты әзірлеушінің атауы: Өскемен қаласы әкімдігінің «Оқушылар шығармашылық сарайы» КМҚК.

3. Қоғамдық қатынастардың жеке саласында қызмет істейтін тұлғалардың тәртіп (іс-әрекет) ережесі:

Қазақстан Республикасының Конституциясына және заңдарына, Қазақстан Республикасы Президенті мен Үкіметінің актілеріне және басқа да нормативтік құқықтық актілерге сәйкес қызметті жүзеге асыру;

білім саласында мемлекеттік саясатты қалыптастыру және жүзеге асыру, Қазақстан Республикасы азаматтарының білім алуға деген конституциялық құқықтарын қамтамасыз ету;

ұлттық және жалпы адами құндылықтар, ғылым және тәжірибе жетістіктері негізінде тұлғаның қалыптасуы, дамуы және кәсіби қалыптасуына бағытталған сапалы білім алуы үшін қажетті жағдайлар жасау;

азаматтыққа және патриоттыққа, өз Отаны – Қазақстан Республикасын сүйуге, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халқымыздың салт-дәстүрлерін құрметтеуге, кез келген сыбайлас жемқорлыққа және қоғамға қарсы құбылыстарға төзбеушілікпен қарауға тәрбиелеу;

әлемдік және отандық мәдениет жетістіктеріне тарту; қазақ халқының және республикамыздағы өзге де халықтардың салт-дәстүрлері мен тарихын зерттеу, мемлекеттік, орыс және шетел тілдерін меңгеру;

білім беру ұйымдарының автономдылығы мен дербестігін кеңейту, білім беруді басқаруды демократияландыру және орталықтандыру;

білім беруді ақпараттандыру, халықаралық коммуникациялық жаһандандыру желісіне шығу негізінде оқытудың жаңа технологияларын енгізу. педагог қызметкерлердің әлеуметтік мәртебесін арттыру;

азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтары, бостандықтары және заңды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз ету, азаматтардың арыз-өтініштерін заңнамамен белгіленген мерзім мен тәртіпте қарау, олар бойынша қажетті шаралар қабылдау;

лауазымдық міндеттерін орындау кезінде азаматтың жеке өміріне, ар-намысы мен абыройына қатысты мәліметті жарияламау, Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған жағдайлардан басқа жағдайда олардан бұндай ақпарат талап етпеу;

жеке басының мәселелерін шешу кезінде мемлекеттік органдар мен ұйымдардың, азаматтық қызметшілердің және басқа да тұлғалардың қызметіне ықпал көрсету үшін қызметтік дәрежесін пайдаланбау;

кез келген мүдделер шиеленісінің пайда болуын болдырмау бойынша шаралар қабылдау.

3.2. Өз құзыреті шегінде басқарушылық және өзге де шешімдер даярлау және қабылдау:

Өз құзыреті шегінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік құндылықтар жүйесін қалыптастыру және нығайту бойынша қызметті жүзеге асыру;

мүдделер шиеленісінің алдын алу және шешу бойынша шаралар қабылдау;

азаматтық қызметшінің және білім беру ұйымдары басшыларының құзырына кіретін шешімдер қабылдау кезінде өзінің заңды міндеттерін атқарумен байланысты ешқандай материалдық игіліктер, қызметтер және басқа да артықшылықтар қабылдамау;

қызметтік тәртіп пен қызметтік этиканы мүлтіксіз сақтау, Қазақстан Республикасының заңдарымен белгіленген шектеулерді сақтау;

еңбек тәртібін сақтау, берілген уәкілеттіктерін тиімді пайдалану;

өзінің қызметтік міндеттерін адал, риясыз және сапалы атқару; жұмыс уақытын ұтымды пайдалану.

3.3. Нормативтік құқықтық актілердің жобаларын дайындауға ұсыныстар енгізу:

Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 6 сәуірдегі «Құқықтық актілер туралы» Заңының нормаларын қатаң сақтау;

өзі немесе үшінші тұлғалар үшін пайда көру мақсатындағы нормативтік құқықтық актілердің қабылдануына жол бермеу;

белгісіз тұлғалар тобына немесе нақты жеке тұлғаларға қатысты;

нормативтік құқықтық актілердің жобалары қоғамда міндетті талқылану арқылы әзірленулері тиіс, егер олардың мазмұны азаматтардың құқықтары мен міндеттеріне қатысты болатын болса;

Тіршілік әрекеті саласының ерекшелігіне байланысты пайда болатын басқа да өзара қарым-қатынастарда:

қоғамның мемлекеттік қызметке, мемлекетке және оның институттарына деген сенімдерін сақтау және нығайту;

жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтау;
заңмен тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік қарастырылған қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтарға жол бермеу;

басқа мемлекеттік қызметшілердің тарапынан қызметтік этика нормаларын бұзуға жол бермеу бойынша өзге де шаралар қабылдау;

ұжымда әріптестерінің ар-намысы мен абыройына кір келтіретін жеке және кәсіби қасиеттерін талқылауға тыйым салынады;

өзінің әрекеттері және тәртібімен қоғам тарапынан сынға қалуға жол бермеу, айтылған сын үшін қудаламау, орынды айтылған сынды кемшіліктерді жою және өзінің қызметін жақсарту үшін пайдалану.

материалдық-техникалық және өзге де қамтамасыз ету, басқа да мемлекеттік мүлікті пайдалану тек лауазымдық міндеттерін атқарумен байланысты. Олай болмаған жағдайда азаматтық қызметші өз немесе үшінші тұлғалар игілігіне бағытталған әрекет ретінде сыбайлас жемқорлық белгілері деп қарастыруға болады. Сондай-ақ мемлекеттік мүлікті басқа тұлғаларға тапсыруға жол берілмейді.

Педагог қызметкерлер:

Адал, шыншыл, оқушы тұлғасының абыройы мен намысына және жалпы адами құндылықтарға құрметпен қарайтын болуы керек;

педагог мамандық беделінің камын ойлауға, әріптестерінің намысы мен абыройын құрметтеуге және мұғалім беделіне залал келтіретін әрекеттерге жол бермеуге тиіс.

Өз әріптестерінің сенімдерін асыра пайдалануға, оларға өздерінің кәсіби міндеттерін атқаруға кедергі жасамауға немесе залал келтірмеуге тиіс.

4. Өзге де шектеулер мен тыйымдар:

Мемлекеттік қызметті атқаруымен сәйкес келмейтін қызметті атқаруға;

Мүліктік және мүліктік емес игілік пен артықшылықтар алу немесе пайдалану мақсатында ресми жариялауға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға;

Егер мемлекеттік қызметші жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпарат білетін болса, онда ол бұндай құқық бұзушылықты тоқтату және алдын алу бойынша қажетті шара қабылдауы қажет, соның ішінде жоғары тұрған басшыға, өзі қызмет атқаратын мекеме басшылығына, уәкілетті мемлекеттік органға жазбаша түрде шұғыл хабар беруге тиіс. Сонымен қатар мемлекеттік қызметші өзін өзге тұлғалардың жемқорлық құқық бұзушылық жасауға тарту жағдайы туралы аталған тұлғаларға немесе органдарға жазбаша түрде шұғыл хабарлауға міндетті.

Азаматтық қызметкерлер заңмен тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік қарастырылған қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеуі керек;

Жеке басына мүліктік және мүліктік емес пайда көру үшін өзінің лауазымдық уәкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін пайдалануға.

саяси партиялардың, басқа да қоғамдық бірлестіктердің, діни бірлестіктер мен өзге де ұйымдар шешімдерін өз кәсіби қызметіне әсерін тигізу мүмкіндігін болдырмайтын бейтараптық көрнісі болуы.

Педагог қызметкерлер өз қызметінде:

білім алушылар мен тәрбиеленушілерді жоғары адамгершілік рухында тәрбиелеуге, ата-аналарын және этномәдени құндылықтарды құрметтеуге, қоршаған ортаға ұқыпты қарауға тәрбиелейді;

Қазақстан Республикасының педагог қызметкері атағына кір келтіретін әрекеттер жасауға жол бермеу;

еңбек тәртібін қатаң сақтауға;

білім беру ұйымының мүлкіне ұқыпты қарауға және оны өз мүддесі үшін пайдаланбауға;

жемқорлықтың алдын алу бойынша шаралар қабылдайды, өзінің адал, турашыл қасиеттерімен жеке үлгі көрсетеді;

өзінің жеке үлгісімен ұжымда тұрақты және позитивті моральдық-психологиялық жағдайдың қалыптасуына ықпал етеді;

өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде іскерлік киім үлгісін сақтайды.

лауазымдық міндеттерін орындау бөлігінде біліктілік деңгейіне қолдау сыбайлас жемқорлыққа қарсы құрамдас бөлігі.

Педагог қызметкерлер өз қызметінде:

білім алушылар мен тәрбиеленушілерді жоғары адамгершілік рухында тәрбиелеуге, ата-аналарын және этномәдени құндылықтарды құрметтеуге, қоршаған ортаға ұқыпты қарауға тәрбиелейді;

Қазақстан Республикасының педагог қызметкері атағына кір келтіретін әрекеттер жасауға жол бермеу;

еңбек тәртібін қатаң сақтауға;

білім беру ұйымының мүлкіне ұқыпты қарауға және оны өз мүддесі үшін пайдаланбауға;

жемқорлықтың алдын алу бойынша шаралар қабылдайды, өзінің адал, турашыл қасиеттерімен жеке үлгі көрсетеді;

азаматтық қызметкер айналасындағыларға үлгі болуы керек (адал, әділ, сыпайы, азаматтар мен ата-аналар, білім алушылар мен әріптестерімен қарым-қатынаста мұқият және шыдамдылық танытуға);

лауазымдық регламентіне сай өз өкілеттіктерін жүзеге асырудан ауытқу жемқорлық сыбайлас құқық бұзушылығына ықпал етеді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық мінез-құлық белгісі болып табылады.

Жоғарыда көрсетілген іс-қимылдарды жасаудың алдын алуға бағытталған және сыбайлас жемқорлық мінез-құлығы «тиімсіз» атмосфера жасауға ықпал етеді.

**Өскемен қаласы әкімдігінің
«Оқушылар шығармашылық
сарайы» КМҚК директоры**

Г.В. Асташкина